

Ruumiandmete seaduse ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu

§ 1. Ruumiandmete seaduse muutmine

Ruumiandmete seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 1 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolev seadus sätestab nõuded ruumiandmekogumite ja -teenuste kohta nende kättesaadavaks tegemiseks ja jagamiseks, geodeetilise süsteemi, aadresside ja kohanime süsteemi haldamise ning topograafiliste andmete hõive ja kasutusse andmise tingimused, ruumiandmete infrastruktuuri väljaarendamise koordineerimise ja aruandluse korralduse, haldusjärelevalve koha-aadresside määramise üle ning vastutuse geodeetilise märgi kaitse nõuete rikkumise eest.“;

2) paragrahvi 5 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Ruumiandmete taristu põhikomponendid on riigi geodeetiline süsteem, aadresside ja kohanime süsteem ning Eesti topograafia andmekogu andmed.“;

3) paragrahvi 12 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Teenuse tellija hüvitab Maa- ja Ruumiametile kolmanda isiku või teabevaldaja ruumiandmekogumite ja -teenustega seotud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 3 ja 5 nimetatud võrguteenuste väljatöötamise, ajakohastamise või uuendamisega seotud kulu.

(4) Kulu hüvitamine toimub 8¹. peatükis sätestatu kohaselt.“;

4) paragrahvi 22 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Geodeetiline märk on maapõue või ehitisse kohtkindlalt paigaldatud rajatis, millele on määratud koordinaadid ning vajaduse korral kõrgused ja raskuskiirenduse väärtus. Geodeetiline punkt on andmekandjal talletatud kirje, mis sisaldab andmeid geodeetilise märgi, selle koordinaatväärtuste ja vajaduse korral muude seotud andmete kohta.

(2) Geodeetiline võrk on geodeetiliste mõõtmisandmete kogum, mida kasutatakse teatud piirkonda rajatud geodeetiliste märkide koordinaatide, kõrguste ja raskuskiirenduse väärtuste määramiseks. Geodeetilised võrgud on järgmised: Eesti riiklik globaalse positsioneerimise (edaspidi *GNSS-i*) GNSS-isatelliitandmete keskus ESTPOS (edaspidi *ESTPOS*), riiklik geodeetiline võrk, riiklik kõrgusvõrk, riiklik gravimeetriline võrk ja vajaduse korral nendele vastavad kohalikud võrgud.“;

5) paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Sama geodeetiline märk võib kuuluda mitmesse geodeetilisse võrku.“;

6) paragrahvi 23 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kinnisasja omanik peab lubama paigaldada kinnisasjale maapõue ja ehitisse geodeetilisi märke, kui nende paigaldamiseks puudub muu tehniliselt või majanduslikult otstarbekam võimalus.“;

7) paragrahvi 23 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Geodeetilise märgi paigaldamine ehitisse ei tohi oluliselt kahjustada ehitise välisilmet ega takistada ehitise sihipärasest kasutamist.“;

8) paragrahvi 25 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: "Geodeetilise märgi kaitsevöönd";

9) paragrahvi 26 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Geodeetilise märgi kaitsevööndis on geodeetilise märgi omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib kahjustada geodeetilist märki ja selle tähiseid, takistada sellele juurdepääsu või sellega seotud mõõtmisi, eelkõige:“;

10) paragrahvi 26 lõike 1 punktid 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) ehitamine, mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis- ja maaparandustööde tegemine, puude ja põõsaste istutamine, puude langetamine, jäätmete, ehitusmaterjalide, pinnase vms ladustamine ning oma tegevusega geodeetilise märgi korrosiooni põhjustamine;

2) maapõues paikneva geodeetilise märgi kaitsevööndis löökmehhanismidega töötamine, pinnase tihendamine või tasandamine, transpordivahenditele ja mehhanismidele läbisõidukohtade rajamine ning künni- või mullatööde tegemine.“;

11) paragrahvi 27 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Geodeetilisest märgist lähtuvate piirangute tajumise hõlbustamiseks on märgi omanik kohustatud tähistama märgi asukoha.“;

12) paragrahvi 28 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Geodeetiliste võrkude kirjeldused sätestatakse geodeetilise süsteemi parameetrite kehtestamisega.“;

13) paragrahvi 29 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 29. Geodeetilise süsteemi parameetrid“;

14) paragrahvi 29 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „Geodeetilise süsteemi“ tekstiosaga „parameetritega määratakse“;

15) paragrahvi 30 pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „Geodeetilise süsteemi“ tekstiosaga „parameetrite“;

16) paragrahvi 30 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „Geodeetilise süsteemi“ tekstiosaga „parameetrite“;

17) paragrahvi 30 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „Geodeetilise süsteemi“ tekstiosaga „parameetrite“;

18) paragrahvi 33 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Geodeetilised tööd käesoleva seaduse tähenduses on geodeetiliste märkide rajamine ja hooldamine, geodeetiliste võrkude rajamine ja rekonstrueerimine ning nendega seotud geodeetiliste andmete töötlemine.“

(2) Geodeetiliste tööde tulemusena rajatakse riiklik geodeetiline võrk, kõrgusvõrk, gravimeetriline võrk, ESTPOS ning vajaduse korral nendele vastavad kohalikud võrgud.“;

19) paragrahvi 33 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Geodeetiliste tööde tulemusena saadakse ühtsesse geodeetilisse süsteemi kuuluvate geodeetiliste punktide kogum, millele on arvutatud koordinaadid ning vajaduse korral kõrgused ja raskuskiirenduse väärtused.

(4) Geodeetiliste tööde tegemisel lähtutakse geodeetiliste punktide andmekogusse kantud geodeetiliste punktide andmetest ja tugijaamade koordinaatidest.“;

20) seadust täiendatakse §-ga 33¹ järgmises sõnastuses:

„§ 33¹. Globaalse positsioneerimise tugijaamade sertifitseerimine

(1) Geodeetiliste punktide andmekogusse kantakse üksnes sertifitseeritud GNSS tugijaamade andmed.

(2) GNSS-i tugijaamade võrgu omanik esitab üks kord aastas tugijaamade võrgu sertifitseerimiseks Maa- ja Ruumiametile kirjaliku taotluse.

(3) Maa- ja Ruumiamet arvutab GNSS-i võrgu tugijaamadele koordinaadid Eesti geodeetilise süsteemi parameetritest lähtudes ja edastab need võrgu omanikule 30 tööpäeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(4) GNSS-i tugijaamade võrgu omanik on kohustatud Maa- ja Ruumiameti edastatud koordinaadid kasutusele võtma hiljemalt kümnendal tööpäeval andmete saamisest arvates.

(5) Auditeerimiseks esitab GNSS-i tugijaamade võrgu omanik väljavõtte GNSS-i tugijaamades kasutatavatest koordinaatidest ja teeb Maa- ja Ruumiametile kättesaadavaks reaalaaja parandite andmevood võrgus kasutatavate ühenduspunktide kaudu.

(6) Maa- ja Ruumiamet auditeerib GNSS-i tugijaamades kasutatavad koordinaadid ja reaalaaja parandite andmevoo 30 päeva jooksul pärast selle kättesaadavaks tegemist taotleja poolt ja nõuetele vastavaks tunnistamisel edastab GNSS-i tugijaamade võrgu omanikule asjakohase sertifikaadi ning kannab tugijaamade koordinaadid geodeetiliste punktide andmekogusse.

(7) Põhjendatud juhul võib Maa- ja Ruumiamet lõigetes 3 ja 6 sätestatud tähtaega pikendada.

(8) GNSS-i tugijaamade võrgu omanik on kohustatud Maa- ja Ruumiametile esitama andmed tugijaamade seadmestiku ja selle muutuste kohta vähemalt viis tööpäeva enne muudatuste rakendamist.

(9) Maa- ja Ruumiametil on õigus teha järelevalvet geodeetilise süsteemi parameetrite kasutamise üle GNSS-i tugijaamade võrgus.

(10) Kui GNSS-i tugijaamade võrgu omanik ei kasuta Maa- ja Ruumiameti arvutatud tugijaamade koordinaate või ei kõrvalda andmevoo auditeerimise käigus tuvastatud puudusi, peatab Maa- ja

Ruumiamet sertifikaadi kehtivuse ja eemaldab GNSS-i tugijaamade andmed geodeetiliste punktide andmekogust kuni puuduste kõrvaldamiseni.

(11) GNSS-i tugijaamade võrgu sertifitseerimise meetoodika ja nõuetele vastava sertifikaadi kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teenust osutatakse 8¹. peatükis sätestatu kohaselt.“;

21) paragrahvi 34 pealkirjast jäetakse välja tekstiosa „teostamise“;

22) paragrahvi 34 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:
„(2¹) Geodeetiliste tööde tegija on isik, kes teeb geodeetilisi töid.“;

23) paragrahvi 34 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

24) paragrahvi 34 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud korras sätestatakse riiklike geodeetiliste tööde teostamise, ja kohalike geodeetiliste märkide ja võrkude riigi geodeetilise süsteemiga sidumise korraldus.“;

25) seadust täiendatakse §-ga 34¹ järgmises sõnastuses:
„§ 34¹. Geodeetiliste mõõteseadmete kalibreerimine

(1) Geodeetiliste tööde tegemisel kasutavad elektro-optilised kaugusmõõturid koos vastavate mõõteprismadega, digitaalsed täppisnivelliirid, invar-koodlattice skaalad, skaalade joonpaisumistegurid ning nivelliiri ja latiskaala süsteem kalibreeritakse jälgitavalt akrediteeritud mõõtelaboris.

(2) Topo-geodeetisel uuringul, teostusmöödistamisel ja ehitusgeodeetisel mõõtmisel kasutavad elektro-optilised kaugusmõõturid koos vastavate mõõteprismadega, digitaalsed täppisnivelliirid, invar-koodlattice skaalad, skaalade joonpaisumistegurid ning nivelliiri ja latiskaala süsteemid ja terestrilised laserskannerid kalibreeritakse jälgitavalt akrediteeritud mõõtelaboris, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Kalibreerimine peab olema tõendatud kehtiva kalibreerimistunnistusega, mis tagab mõõtetulemuse jälgitavuse katkematu kalibreerimisahela kaudu riigi- või rahvusvaheliste etalonideni.

(4) Geodeetilisi mõõteseadmeid peab kalibreerima vähemalt üks kord kahe aasta jooksul. Lühemat kalibreerimisintervalli rakendatakse, kui see tuleneb seadme tehnilistest näitajatest, tootja juhistest või mõõtetulemuse usaldusväärsust mõjutavatest asjaoludest.“;

26) paragrahvi 35 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) Geodeetilisi märke ja võrke võib rajada, rekonstrueerida, mõõta ning hooldada isik, kellel on geodeedi kutse, mis vastab vähemalt kutseseadusega sätestatud kvalifikatsiooniraamistiku 7. tasemele.

(2) Kui geodeetilisi märke ja võrke rajab, rekonstrueerib, mõõdab ning hooldab ettevõtja, peab tal olema asjaomane õigussuhe käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikuga, füüsilisest isikust ettevõtjal peab olema käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud geodeedi kutse.“;

27) paragrahvi 35 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Geodeetiliste tööde tegemise õigus on ka välisriigi kutsekvalifikatsiooni omandanud isikul, kui tema kutsekvalifikatsiooni on tunnustatud välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse kohaselt. Välisriigi kutsekvalifikatsiooni tunnustamise seaduse § 7 lõikes 2 sätestatud pädev asutus on Maa- ja Ruumiamet.“;

28) paragrahvi 36 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Geodeetiliste punktide andmekogu (edaspidi *GPA*) on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, kuhu kantakse andmed geodeetiliste tööde, geodeetiliste võrkude, geodeetiliste punktide ja märkide kohta, geodeetiliste võrkude mõõtmisandmed, andmed nende teisenduste kohta ning ESTPOS-i andmed.“;

29) paragrahvi 36 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) GPA põhimääruse kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega, milles sätestatakse:

- 1) vastutava töötleja ja volitatud töötleja ülesanded;
- 2) andmekogu ülesehitus;
- 3) täpne andmekoosseis;
- 4) andmete andmekogusse kandmise kord;
- 5) andmete väljastamise täpsem kord;
- 6) andmete säilitamise täpsem kord;
- 7) muud korralduslikud küsimused.“;

30) paragrahvi 36 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) GPA-s töödeldakse geodeetilise töö tegija üldandmeid.

(5) GPA andmeid säilitatakse alaliselt.“;

31) paragrahvi 37 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Geodeetiliste tööde korraldaja on kohustatud esitama geodeetiliste tööde andmed registreerimiseks GPA vastutavale töötlejale, kes kannab andmed GPA-sse. GPA-sse kantavate andmete loetelu sätestatakse GPA põhimääruses.“;

32) paragrahvi 38 pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „GPA“ tekstiosaga „ja ESTPOS-i“;

33) paragrahvi 38 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) GPA andmed avalikustatakse käesolevas seaduses sätestatud korras GPA veebilehe ja ESTPOS-i veebilehe kaudu.“;

34) paragrahvi 38 täiendatakse lõigetega 3–8 järgmises sõnastuses:

„(3) ESTPOS-i andmed tehakse teabevaldajatele nende õigusaktidega pandud või rahvusvahelises lepingus sätestatud ülesannete täitmiseks kättesaadavaks ESTPOS-i veebilehe kaudu ennast kasutajaks registreerides.

(4) ESTPOS-i originaalmõõtmisandmed on avalikkusele tasuta kättesaadavad.

(5) ESTPOS-i arvutus- ning transformeerimisteenus on avalikkusele tasuta kättesaadav.

(6) ESTPOS-i tasulised teenused on reaalaaja andmevood üksikutest tugijaamadest ja reaalaaja parandid ESTPOS-i tugijaamade võrgust.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 toodud teenuste osutamine toimub vastavalt peatükis 8¹ sätestatule.

(8) paragrahvi lõikes 6 nimetatud teenuste eest tasu ei võeta, kui teenust osutatakse kõrgkoolile või teadus- ja arendusasutusele õppe- või teadustöö eesmärgil.“;

35) seaduse 7. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7. peatükk

Aadresside ja kohanime süsteem“;

36) paragrahvi 39 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 39. Aadresside ja kohanime süsteem“;

37) paragrahvi 39 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Aadresside ja kohanime süsteem (edaspidi ka *AKS*) on organisatsiooniliste, tehniliste ja õiguslike vahendite raamistik, mis tagab aadressiobjektide ja kohanime ühese identifitseerimise nii nende asukohas kui ka eri andmekogudes ning koha-aadresside ja kohanime määramise, aadressiandmete ja kohanime töötlemise ühtse korralduse.

(2) AKS on ruumandmete infrastruktuuri alus ja toetab andmekogude pidamist.“;

38) paragrahvi 39 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) AKS koosneb:

1) aadressikujule, kohanimekujule, koha-aadressi määramisele, kohanime määramisele, aadressiandmete esitajatele, kohanimeandmete esitajale ja huviobjekti esitajale, aadresside ja kohanime süsteemi vastutavale töötleja ning aadressitoimingule, kohanime toimingutele ja huviobjektitoimingutele esitatavatest nõuetest;

2) aadresside ja kohanime infosüsteemist (edaspidi *AKS-i infosüsteem*).“;

39) paragrahvi 40 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 40. Geograafiline aadress, geograafiline aadressiobjekt, koha-aadress ja huviobjekt“;

40) paragrahvi 40 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Huviobjekt on mistahes maaga seotud objekt, mille asukoha tuvastamiseks on avalikku teenust pakkuva asutuse huvi. Huviobjekt võib olla samal ajal kas kohanimeobjekt või aadressiobjekt või muu objekt, millele ei ole kohanime ega koha-aadressi määratud.“;

41) seadust täiendatakse §-ga 40¹ järgmises sõnastuses:

„§ 40¹. Koha-aadressi õiguslik tähendus

Koha-aadressi määramine, muutmine või kehtetuks tunnistamine ei loo aadressiobjektiga seotud õigusi ega kohustusi ning ei mõjuta ehitise ega selle osa õiguslikku olekut.“;

42) paragrahvi 41 pealkirja täiendatakse pärast tekstiosa „Aadressiandmed“ tekstiosaga „, kohanimeandmed ja huviobjektiandmed“;

43) paragrahvi 41 tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

„(2) Kohanimeandmed – kasutatakse kohanimeseaduse § 3 lõike 8 tähenduses.

(3) Huviobjektiandmed on andmed, mille abil kirjeldatakse huviobjekti ja määratakse selle asukoht. Huviobjektiandmed võivad sisaldada tehnilisi andmeid vastavalt avalikku teenust pakkuva asutuse vajadusele.“;

44) paragrahvi 43 lõikest 1 jäetakse välja tekstiosa „Mitmeli sama liiki unikaalaadressi nõudval aadressiobjektil, samal maaüksusel paiknevatel unikaalaadressi nõudvatel hoonetel ja samas hoones asuvatel hoonesadel ei või olla sama koha-aadress.“;

45) paragrahvi 43 lõike 2 punktid 3 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

46) paragrahvi 43 lõike 2 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) AKS-i vastutava töötaja määratud unikaalaadressi nõudega aladel (edaspidi *unikaalaadressi nõudega ala*) asuvad maaüksused;“;

47) paragrahvi 43 lõike 2 punkti 6 täiendatakse pärast tekstiosa „aadressikoha nime“ tekstiosaga „koos aadressinumbri“;

48) paragrahvi 43 lõiget 2 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) maaüksused, millel on unikaalaadressi nõudega hoone;“;

49) paragrahvi 43 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) AKS-i vastutaval töötajal on õigus määrata unikaalaadressi nõudega alasid ning aadressiobjekti unikaalaadressi nõuet, lähtudes käesoleva seaduse § 48 lõikes 1 sätestatud leitavuse põhimõttest ning arvestades olemasolevate ja planeeritavate hoonete maastikul paiknemise tihedust või piirkonna kultuurilist eripära.“;

50) paragrahvi 48 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Koha-aadress peab tagama objekti leidmise geograafilises ruumis, olema minimaalselt vajaliku pikkusega, vastama kultuuritavadele ja keelenõuetele ning olema kooskõlas AKS-iga.“;

51) paragrahvi 48 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui hoonel on ajalooline nimi, võib selle jätta aadressikoha järgse aadressiga asendamata. Ajalooliseks loetakse nime, mis on olnud kasutuses enne 1940. aastat. Ajalooline nimi peab olema kooskõlas kohanime- ja aadressiandmete nõuetega. Paralleelaadressina peab selle hoone alusele katastriüksusele olema määratud nii nimi kui ka lõike 2 punkti 1, 2 või 3 kohane aadress.“;

52) paragrahvi 48 lõiked 3 ja 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt adresseeritud katastriüksusele võib paralleelaadressina jätta lähiaadressiks varem määratud nime.

(4) Kõigile maaüksustele ja hoonetele peab määrama lähiaadressi.“;

53) paragrahvi 48 lõige 5 tunnistatakse kehtetuks;

54) paragrahvi 48 täiendatakse lõigetega 7 ja 8 järgmises sõnastuses:

„(7) AKS-i infosüsteemi vastutaval töötlejal on õigus jätta aadressitoiming AKS-i infosüsteemis registreerimata või algtada varem registreeritud aadressiobjekti kehtetuks muutmise menetlus kui:

- 1) katastriüksus ei ole kolme aasta jooksul maakatastris lõpuni registreeritud;
- 2) hoonet või hoone osa ei ole kinnitatud andmete alusel olemas ning puudub õiguslik alus selle hoidmiseks aadressiobjektina;
- 3) andmed ei ole piisavad objekti asukoha tuvastamiseks;
- 4) tegu ei ole aadressiobjektiga;
- 5) objekti andmetes on olulised puudused või vastuolud ja neid ei ole kõrvaldatud mõistliku aja jooksul.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 punktides 1–5 ette nähtud kehtetuks muutmise menetluse algtamisel küsib AKS-i infosüsteemi vastutav töötleja kohalikult omavalitsuselt nende objektide kehtetuks muutmise kohta arvamust. Kui linna- või vallavalitsus ei vasta 30 päeva jooksul arvamuse küsimisest, siis muudab AKS-i infosüsteemi vastutav töötleja kõnealused objektid kehtetuks.“;

55) paragrahvi 50 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

56) paragrahvi 50 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kui maaüksuse lähiaadressi esitamine on nõutav AKS-i kohaselt või kui selle esitamist peetakse vajalikuks aadressiobjekti identifitseerimisel, on maaüksuse lähiaadress kas maaüksuse nimi või esitatakse lähiaadress ühel käesoleva seaduse § 48 lõike 2 punktides 1–3 sätestatud viisil.“;

57) paragrahvi 50 lõikest 5 jäetakse välja tekstiosa „Nime võib määrata ka maaüksuse paralleelaadressiks. Maaüksusel, välja arvatud transpordimaa sihtotstarbega hoonestamata maaüksusel ja väljaspool unikaalaadressi nõudega ala asuval transpordimaa sihtotstarbega hoonestatud maaüksusel, ei või olla eri paralleelaadressideks mitut nime.“;

58) paragrahvi 50 täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„(6) Maaüksusel, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud erandite korral ei või olla eri paralleelaadressideks mitut nime.

(7) Maaüksusel võib olla paralleelaadressideks mitu nime, kui maaüksus on:

- 1) hoonestamata ja sellel on transpordimaa sihtotstarve;
- 2) hoonestatud ja asub väljaspool unikaalaadressi nõudega ala ning sellel on transpordimaa sihtotstarve;
- 3) hoonestatud ja asub väljaspool unikaalaadressi nõudega ala ning hoone vajab eristuvat lähiaadressi.“;

59) paragrahvi 51 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „struktuurielementidest ja“ tekstiosaga „vajaduse korral“;

60) paragrahvi 53 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Aadressitoimingud on aadressiobjektile koha-aadressi määramine, muutmine ja aadressiobjekti kehtetuks tunnistamine ning koha-aadressiga seotud aadressiandmete muutmine.“;

61) paragrahvi 54 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) oma pädevuses olevate aadressitoimingute tegemise käesoleva seaduse ja AKS-i nõuete kohaselt;“;

62) paragrahvi 55 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Aadressiobjektile koha-aadressi määramise või selle muutmise kavatsusest teavitab koha-aadressi määraja asjaomast aadressiobjekti omanikku haldusmenetluse seaduse § 25 lõikes 1 sätestatud korras, küsides tema arvamust. Aadressiobjekti omanik peab kirjaliku arvamuse esitama 15 päeva jooksul teate saamisest arvates. Arvamuse tähtjaks esitamata jätmise korral loetakse, et aadressiobjekti omanik on koha-aadressi määramisega või selle muutmisega nõus.“;

63) paragrahvi 55 lõikest 3 jäetakse välja tekstiosa „teostamise“;

64) paragrahvi 55 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Koha-aadressita maaüksuse koha-aadressi võib määrata enne linna- või vallavalitsuse haldusakti vastuvõtmist selle aadressiobjekti moodustamise kohta. Hoone, korteri ja muu hooneosa koha-aadress tuleb määrata hiljemalt enne ehitusloa andmist või kohe pärast ehitusteatise esitamist.“;

65) paragrahvi 55 täiendatakse lõikega 4² järgmises sõnastuses:

„(4²) Kui linna- või vallavalitsus ei määra riigi eriplaneeringust tuleneva maakorraldustoimingu käigus tekkivale maaüksusele ja sellel asuvale hoonele ning hooneosale koha-aadressi 30 päeva jooksul, määrab objektile koha-aadressi AKS-i infosüsteemi vastutav töötleja.“;

66) paragrahvi 55 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kui linna- või vallavalitsus ei määra Eesti topograafia andmekogustuvastatud olemasolevale hoonele koha-aadressi kolme kuu jooksul hoone olemasolust teadasaamisest arvates, määrab hoone koha-aadressi AKS-i infosüsteemi vastutav töötleja.“;

67) paragrahvi 55 täiendatakse lõigetega 8–10 järgmises sõnastuses:

„(8) Kui hoone või korteri või muu hooneosa aluseks oleva katastriüksuse koha-aadress on muutunud või katastriüksus on maakatastris esmakordselt registreeritud ning linna- või vallavalitsus ei ole 30 päeva jooksul katastriüksuse andmete registreerimisest maakatastris viinud hoone või hooneosa koha-aadressi vastavusse katastriüksuse koha-aadressiga, määrab või muudab hoone või hooneosa koha-aadressi AKS-i infosüsteemi vastutav töötleja, viies selle vastavusse katastriüksuse koha-aadressiga.“;

(9) Lõikes 6 nimetatud koha-aadressi võib määrata või muuta tehniliste võimaluste olemasolul toimuda automatiseeritud andmetöötluse teel, kui hoonele või hooneosale ei määrata katastriüksuse koha-aadressist eristuvat koha-aadressi.

(10) Linna- või vallavalitsust teavitatakse lõikes 6 nimetatud koha-aadressi määramisest või muutmisest viivitamata elektrooniliselt.“;

68) paragrahvi 56 lõiked 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Koha-aadressi määraja esitab uue aadressitoimingu registreerimiseks AKS-i infosüsteemi vastutavale töötlejale andmed aadressiobjekti, sellele määratava koha-aadressi ja aadressitoimingu menetluse kohta.

(2) AKS-i vastutav töötleja kontrollib registreerimismenetluse käigus aadressitoimingu vastavust käesoleva seaduse ja AKS-i nõuetele. Nõuetele vastavuse korral registreeritakse uus aadressitoiming AKS-is, mille kohta antakse koha-aadressi määrajale AKS-i vahendusel kinnitus.

(3) Kui koha-aadress ei vasta käesoleva seaduse ja AKS-i nõuetele ning eelnimetatud puudused välistavad aadressitoimingu registreerimise AKS-is, jätab AKS-i vastutav töötleja uue aadressitoimingu registreerimata ning teavitab puudustest koha-aadressi määrajat. Vajaduse korral määrab AKS-i vastutav töötleja puuduste kõrvaldamiseks tähtaja.“;

69) paragrahvi 57 lõike 1 punkti 1 täiendatakse pärast tekstiosa „olevad kohanimed“ tekstiosaga „sealhulgas muutub liikluspinna või teeregistri tee nimi“;

70) paragrahvi 57 lõike 1 punkti 2 täiendatakse pärast tekstiosa „sätestatud nõuetega“ tekstiosaga „sealhulgas kui hoone aadress ei ole vastavuses tema aluse katastriüksuse aadressiga“;

71) paragrahvi 57 lõiget 3 täiendatakse pärast tekstiosa „Aadressiobjekti“ tekstiosaga „ja“;

72) paragrahvi 57 lõiget 3 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) objekti andmetes on olulised puudused või vastuolud ja neid ei ole kõrvaldatud mõistliku aja jooksul.“;

73) paragrahvi 57 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Koha-aadressi ei pea lõike 1 punktis 4 nimetatud juhul muutma, kui aadressiobjekti ulatus muutub maakatastriseaduse § 12 alusel piiride muutmisel.“;

74) paragrahvi 57 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Koha-aadressi muutmise ja kehtetuks tunnistamise, välja arvatud teistest andmekogudest üle võetavate aadressiobjektide kehtetuks tunnistamise korral esitab koha-aadressi määraja AKS-i infosüsteemi vastutavale töötlejale registreerimiseks aadressitoimingu. Registreerimismenetlusele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 56 sätestatud. Koha-aadressi muutmise või kehtetuks tunnistamise aadressitoiming jõustub kinnituse saamisega käesoleva seaduse § 56 lõikes 2 sätestatud korras. Teisest andmekogust üle võetava aadressiobjekti kehtetuks tunnistamise aadressitoimingu teeb AKS-i infosüsteemi vastutav töötleja automaattoiminguna.“;

75) paragrahvi 57 lõiked 6 ja 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) AKS-i ümberkorraldamisel, lõike 3 punktis 6 sätestatud juhul ning haldus- ja asustusjaotuse muutmise korral teeb koha-aadressi ja aadressiobjekti andmete muudatused AKS-i infosüsteemi

vastutav töötaja. AKS-i infosüsteemi vastutav töötaja võib muuta koha-aadressi ka käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud juhul, kui sellega ei kaasne haldusmenetlust.

(7) Kohanimeseaduse § 13 lõike 6³ alusel tehtava aadressikoha kohanime muudatuse korral määrab seda kohanime sisaldava koha-aadressiga katastriüksusele, hoonele ja hooneosale uue koha-aadressi AKS-i infosüsteemi vastutav töötaja.“;

76) paragrahvi 58 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„§. AKS-i kehtestamine“;

77) paragrahvi 58 lõiked 1 ja 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) AKS-i kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(2) AKS-i koosseisu kuulub AKS-i infosüsteem.“;

78) paragrahvi 58 lõike 3 punkt 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„6) AKS-i infosüsteemi vastutav ja volitatud töötaja, nõuded infosüsteemi pidamise kohta, infosüsteemile esitatavate ja sellesse kogutavate andmete koosseis, andmeandjad ja vajaduse korral muud infosüsteemi pidamise korralduslikud küsimused;“;

79) paragrahvi 59 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„§ 59. AKS-i kasutamine“;

80) paragrahvi 59 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(1) AKS-i kasutamine on kohustuslik.“;

81) paragrahvi 59 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:
„3) kohanimede määramisel ja muutmisel ning teabevaldajatele kohanimedega seotud kohanimeandmete töötlemisel.“;

82) paragrahvi 59 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„(2) AKS-i kasutamise kohustuse suhtes võib teha erandi.“;

83) paragrahvi 59 lõiget 2 täiendatakse punktidega 1 ja 2 järgmises sõnastuses:
„1) avaliku teabe seadusega ettenähtud korras rahvusvahelisest lepingust tulenevate ülesannete täitmiseks asutatud andmekogule;

2) enne 1992. aastat kasutusel olnud ajalooliste ja kultuurilooliste andmete töötlemisel.“;

84) paragrahvi 60 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„§ 60. AKS-i infosüsteem“;

85) paragrahvi 60 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:
„AKS-i infosüsteemi kantakse andmed.“;

86) paragrahvi 60 teksti täiendatakse punktidega 1–3 järgmises sõnastuses:
„1) koha-aadresside, aadressiobjektide ja aadressitoimingute kohta;
2) kohanimede, nimeobjektide ja kohanimetoimingute kohta;

3) huviobjektide ja huviobjektitoimingute kohta.“;

87) paragrahvi 61 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 61. Andmete esitamine AKS-i infosüsteemi“;

88) paragrahvi 61 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) AKS-i infosüsteemi esitavad andmeid.“;

89) paragrahvi 61 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) Maa- ja Ruumiamet kohanimeobjektide, huviobjektide, katastriüksuste, hoonete ja hooneosade kohta;“;

90) paragrahvi 61 lõike 1 punktid 2 ja 4 tunnistatakse kehtetuks;

91) paragrahvi 61 lõiget 1 täiendatakse punktidega 5 ja 6 järgmises sõnastuses:

„5) asjakohaste andmekogude vastutavad töötlejad huviobjektide kohta;

6) asjakohaste andmekogude vastutavad töötlejad kohanimeandmete kohta.“;

92) paragrahvi 61 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Valdkonna eest vastutav minister võib käesoleva seaduse § 58 lõikes 1 sätestatud AKS-i kehtestava määrusega AKS-i infosüsteemi andmete esitajate ringi laiendada.“;

93) paragrahv 62 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 62. AKS-i infosüsteemi andmetele juurdepääsu võimaldamine

(1) AKS-i infosüsteemi andmed avalikustatakse käesolevas seaduses sätestatud korras Eesti geoportaali kaudu.

(2) AKS-i infosüsteemi andmed tehakse teabevaldajatele nende õigusaktidega pandud või rahvusvahelises lepingus sätestatud ülesannete täitmiseks kättesaadavaks, vajaduse korral riigi infosüsteemide andmevahetuskihi kaudu, käesolevas seaduses sätestatud korras.“;

94) seadust täiendatakse §-dega 62¹ ja 62² järgmises sõnastuses:

„§ 62¹. AKS-i infosüsteemi asutamise eesmärgid

AKS-i infosüsteemi asutamise eesmärgid on järgmised:

1) aadressiandmete, kohanimeandmete ja huviobjektiandmete kogumine, registreerimine, eritlemine, töötlemine, kasutajatele kättesaadavaks tegemine ja säilitamine;

2) aadressiobjektide, kohanimeobjektide ja huviobjektide ühese identifitseerimise tagamine;

3) koha-aadresside ja kohanimeade määramise ja aadressiandmete töötlemise funktsioonide ühetaolise korralduse tagamine.

§ 62². Andmekogu andmete õiguslik tähendus

AKS-i infosüsteemi kantud andmetel on informatiivne tähendus. Seadusega ettenähtud juhtudel on AKS-i infosüsteemi kantud andmetel õiguslik tähendus.“;

95) seadust täiendatakse §-ga 66¹ järgmises sõnastuses:

„§ 66¹. Tellimuspõhine topograafiliste andmete hõive ja andmete uuendamine

(1) Maa- ja Ruumiamet võib osutada tasulisi topograafiliste andmete hõive ja andmetöötluste teenuseid Eesti topograafia andmekogu (edaspidi *ETAK*) andmete uuendamiseks käesoleva seaduse 8¹. peatükis sätestatu kohaselt.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete hõive tulemusel uuendatud ETAK andmed avalikustatakse käesolevas seaduses sätestatud korras Eesti geoportaali kaudu.“;

96) paragrahvi 67 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) ETAK on riigi infosüsteemi kuuluv andmekogu, kuhu kantakse üldist tähtsust omavate topograafiliste nähtuste andmed ning andmed, mis kirjeldavad nende nähtuste sisu, suhteid ja konteksti.“;

97) paragrahvi 70 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) ETAK-i andmete alusel koostab Maa- ja Ruumiamet Eesti digitaalse topograafilise kaardi mõõtkavas 1:10 000.“;

98) paragrahvi 70 lõike 1 punktid 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks;

99) paragrahvi 70 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

100) paragrahvi 70 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud topograafilistele kaardile kantavate andmete koosseisu ja kasutatavad leppemärgid ning kartograafiliste tööde teostamise korralduse kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

101) paragrahvi 73 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt;

„(2) Maa- ja Ruumiamet võib lisaks §-s 70 nimetatud topograafilisele kaardile koostada muid kaarte ja plaane tellimuse alusel osutatava teenusena.“;

102) paragrahvi 73 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) ETAK-i andmetest loodud tardkujul kaartide ja digitaalsete kaardifailide tasumäärad ning teenuste osutamise tingimused kehtestatakse vastavalt käesoleva seaduse peatükile 8¹.“;

103) seadust täiendatakse §-dega 73¹–73⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 73¹. Aeromõõdistusandmed ja nende liigid

(1) Aeromõõdistusandmed käesoleva seaduse tähenduses on ruumiandmed, mis on saadud aeropildistamise või aerolaserskaneerimise teel ning mis kirjeldavad maapinna ja sellel asuvate looduslike ja inimtekkeliste nähtuste asukohta, kuju, omadusi ja ruumilisi suhteid.

(2) Aeromõõdistusandmed jagunevad vähemalt järgmisteks liikideks:

- 1) ortofoto – maapinda ja sellel asuvaid objekte kujutav georeferentseeritud aerofoto, kus kujutis on toodud ühtsele kaardiprojektsioonile;
 - 2) kaldaerofoto – aerofoto, mille võttesuund ei ole risti maapinnaga ja mis võimaldab vaadelda objekte külgsuunas;
 - 3) fotovõrkudel – aeropildistamise teel saadud fotode põhjal koostatud kolmemõõtmeline mudel;
 - 4) aerolaserskaneerimise punktipilv – aerolaserskaneerimise käigus kogutud punktandmestik;
 - 5) aerolaserskaneerimise punktipilvest tuletatud kõrgusmodelid ja muud tuletatud andmestikud.
- (3) Aeromõõdistusandmete hõive tehnilised nõuded, kvaliteedikriteeriumid ja meetodika kehtestatakse käesoleva seaduse § 66 lõike 4 alusel valdkonna eest vastutava ministri määrusega.

§ 73². Aeromõõdistusandmete haldamine

- (1) Aeromõõdistusandmete haldaja on Maa- ja Ruumiamet.
- (2) Maa- ja Ruumiamet korraldab aeromõõdistusandmete töötlemist.
- (3) Aeromõõdistusandmete haldamisel tuleb tagada eraelu puutumatuse ja riigi julgeoleku kaitse ning ruumiandmete funktsionaalne kasutatavus avalikes huvides.

§ 73³. Aeromõõdistusandmete avalikustamine avalikus vaates

- (1) Aeromõõdistusandmete avalik vaade tehakse avalikkusele kättesaadavaks piiratud eraldusvõimega ja ajalise viitega, et vähendada eraelu puutumatuse ja julgeoleku riivet.
- (2) Käesolevas paragrahvis sätestatud ei kohaldata aeromõõdistusandmete kasutamisele riigi ja kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmisel.

§ 73⁴. Autenditud kasutaja ligipääs aeromõõdistusandmetele

- (1) Autenditud kasutaja on isik, kelle isikusamasus on tuvastatud seaduse alusel ning kellele võimaldatakse ligipääs aeromõõdistusandmetele väljaspool avalikku vaadet käesoleva seaduse § 73³ tähenduses.
- (2) Autenditud kasutajale võib teha kättesaadavaks suurema eraldusvõimega aeromõõdistusandmeid ning võimaldada nende allalaadimist.
- (3) Autenditud kasutaja ligipääsu täpsemad tingimused kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 73⁵. Suletud aeromõõdistusandmed ja juurdepääsu piirangud

- (1) Suletud aeromõõdistusandmed on andmed, millele juurdepääs on piiratud julgeoleku või avaliku korra tagamiseks või muul seaduses sätestatud alusel.
- (2) Aerolaserskaneerimise punktipilve failid on suletud aeromõõdistusandmed.

§ 73⁶. Aeromõõdistusandmete avalikustamise ja kasutamise täpsustavad nõuded

Valdkonna eest vastutav minister kehtestab määrusega:

- 1) aeromöödistusandmete avalikustamise ja kasutamise tingimused;
- 2) aeromöödistusandmete eraldusvõime ja ajalise viite nõuded avalikus vaates;
- 3) autenditud kasutaja ligipääsu tingimused;
- 4) aeromöödistusandmete hõlgustamise taotluse esitamise ja lahendamise korra;
- 5) andmetele juurdepääsu ja nende kasutamise logimise ning nende säilitamise korra.“;

104) seadust täiendatakse 8¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„8¹. peatükk

Maa- ja Ruumiameti osutatavad tasulised teenused

§ 73⁷. Maa- ja Ruumiameti osutatavad tasulised teenused

(1) Maa- ja Ruumiamet võib osutada oma põhitegevusega seotud tasulisi käesoleva seaduse paragrahvides 12, 13, 33¹, 38, 66¹ ja 73 nimetatud ruumiantmete teenuseid tasu eest, kui see ei takista õigusaktides sätestatud ülesannete täitmist.

(2) Arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud võib Maa- ja Ruumiamet lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teenustele osutada tasulisi andmeanalüüsi teenuseid.

(3) Maa- ja Ruumiameti tasuliste teenuste osutamise eesmärk on tagada Maa- ja Ruumiameti vara tõhus kasutamine ja osutatavate teenuste jätkusuutlikkus.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tasuliste teenuste eest laekunud tasu laekub Maa- ja Ruumiametile ning Maa- ja Ruumiamet võib kasutada seda oma põhitegevusega seotud kulude katmiseks.

(5) Maa- ja Ruumiameti osutatavate tasuliste teenuste täpsustatud loetelu, tasumäärad või tasu arvestamise alused, tasude arvestamise ja tasuliste teenuste osutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.“;

105) paragrahvi 84 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 84. AKS-i rakendamine“;

106) paragrahvi 84 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

107) paragrahvi 84 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) AKS-i infosüsteemis 2027. aasta 1. märtsi kella 00.00 seisuga kehtivad.“;

108) paragrahvi 84 lõiget 2 täiendatakse punktidega 1–3 järgmises sõnastuses:

- „1) aadressiandmed võetakse tehnilise lahenduse valmimisel üle varasemast ADS-i infosüsteemist ja loetakse käesoleva seaduse tähenduses kehtestatud ametlikeks registreeritud aadressiandmeteks;
- 2) kohanimeandmed võetakse tehnilise lahenduse valmimisel üle varasemast Riigi Kohanimeregistrist ja loetakse käesoleva seaduse tähenduses registreeritud kohanimeandmeteks;
- 3) huviobjekti andmed võetakse tehnilise lahenduse valmimisel üle Maa- ja Ruumiameti sisemisest andmekogust ja loetakse käesoleva seaduse tähenduses registreeritud huviobjektiandmeteks.“;

109) paragrahvi 84 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva seaduse alusel kehtestatud AKS-i käivitamise hetkeks loetakse 2027. aasta 1. märts kell 00.00.“;

110) paragrahvi 84 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Pärast andmete üle viimist AKS-i infosüsteemi suletakse aadressiandmete süsteemi infosüsteem ja Riigi Kohanimeregister ning arhiveeritakse seal olnud andmed.“;

111) paragrahvi 84 lõiked 4 ja 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Andmekogude pidamisel ja ruumiandmeteenuste osutamisel peavad teabevaldajad oma andmekogud ja infosüsteemid viima käesoleva seaduse §-ga 59 vastavusse hiljemalt 2027. aasta 1. märtsiks.

(5) Kui linna- või vallavalitsus ei määra maareformi käigus moodustatud maaüksuse koha-aadressi ühe kuu jooksul maareformi seaduse § 29 alusel kehtestatud korras nimetatud toimiku või dokumentide saamisest arvates, määrab maaüksuse koha-aadressi AKS-i infosüsteemi vastutav töötleja.“;

112) seadust täiendatakse §-ga 85 järgmises sõnastuses:

„§ 85. Geodeetiliste mõõteseadmete kalibreerimine

Käesoleva seaduse § 33¹ lõiget 1 rakendatakse alates 2028. aasta 1. jaanuarist ja 34¹ lõiget 2 rakendatakse alates 2030. aasta 1. jaanuarist.“.

§ 2. Maakatastriseaduse muutmine

Maakatastriseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 18 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva seaduse § 12 maakorraldustoimingu käigus, kui sellega ei muudeta kasutusotstarvet, ei pea kohalik omavalitsus määrama katastriüksusele uut sihtotstarvet ega koha-aadressi ning kinnitab elektroonilises katastris nende säilimise.“;

2) seadust täiendatakse §-dega 19⁵ ja 19⁶ järgmises sõnastuses:

„§ 19⁵. Menetlusvälised tasulised teenused

(1) Katastripidaja võib osutada käesoleva jao §-s 19⁶ nimetatud menetlusväliseid tasulisi teenuseid, mis ei ole käesoleva seaduse alusel katastripidajale pandud avalik-õiguslike ülesannete täitmine.

(2) Menetlusväliste tasuliste teenuste osutamine ei ole eeltingimuseks maakorraldustoimingu algatamisele, läbiviimisele ega katastripidaja otsuse tegemisele.

(3) Menetlusväline tasuline teenus käesoleva seaduse tähenduses on katastripidaja poolt väljaspool haldusmenetlust nõuandev või analüütiline teenus, mille osutamine ei too kaasa haldusakti andmist ega haldustoimingu tegemist ning ei ole katastripidajale siduv ega kujunda katastripidaja seisukohta hilisemas menetluses.

(4) Menetlusvälise tasulise teenuse tulemus ei kujunda katastripidaja seisukohta hilisemas menetluses ega loo õiguspärasest ootusest haldusakti sisu suhtes.

(5) Käesoleva jao §-s 19⁶ nimetatud tasuliste teenuste loetelu, tasumäärad või tasude arvestamise alused ja tasuliste teenuste osutamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 19⁶. Katastrimõõdistamise eksperthinnangu teenus ja objektipõhine nõustamine

(1) Menetlusväliste tasuliste teenustena võib katastripidaja osutada:

- 1) objektipõhise nõustamise teenust, mis eeldab konkreetse katastriüksuse, selle piiride, mõõdistusdokumentide, ajalooliste andmete või erijuhtumi süvendatud analüüsi;
- 2) katastrimõõdistamise eksperthinnangu teenust, mille eesmärk on anda erapooletu ja asjatundlik hinnang katastrimõõdistamise vastavusele õigusaktidele, piiriandmete täpsusele või nende kooskõlale katastriandmetega.

(2) Katastrimõõdistamise eksperthinnangu teenust ei osutata käesolevas seaduses sätestatud maakorraldustoimingu menetluse käigus ega käsitata kohtumenetluses ekspertiisi ega menetlusosalise tellitud ekspertarvamusega menetlusseadustike tähenduses.

(3) Katastrimõõdistamise eksperthinnang on nõuandva iseloomuga ega ole õiguslikult siduv katastripidajale, muule haldusorganile ega kohtule.

(4) Katastripidaja tagab, et eksperthinnangut koostav isik ei osale sama katastriüksuse suhtes katastrikannete tegemises ega maakorraldustoimingu menetlemises.“.

§ 3. Kohanimeseaduse muutmine

Kohanimeseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 8 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kohanimemääraja edastab kohanime määramise õigusakti kümne päeva jooksul selle vastuvõtmisest arvates aadresside ja kohanimede süsteemi vastutavale töötlejale.“;

2) paragrahvi 8 lõike 1 punktid 1 ja 2 tunnistatakse kehtetuks;

3) seaduse 5. peatükk tunnistatakse kehtetuks.;

§ 4. Avaliku teabe seaduse muutmine

Avaliku teabe seaduses tehakse järgmine muudatus:

1) paragrahvi 43⁹ lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) aadresside ja kohanimede süsteem;“.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, „...“2026. a

Algatab Vabariigi Valitsus „...“2026. a

(allkirjastatud digitaalselt)